

Asia: VN/14758/2021

Ympäristöministeriön asetus rakennuksen ilmastaselvityksestä

1. Asetuksen yleinen palaute

a. Onko asetuksessa kuvattu arviointimenetelmä selkeä ja ymmärrettävä?

Muutosehdotus tai muu kommentti: [Laadukkaiden ja vertailtavien ilmastaselvitysten saamiseksi olisi hyvä asetuksen yhteydessä panostaa ohjeiden, taulukkoarvojen ja tietokantojen kehittämiseen.]

b. Onko asetuksessa esitetty arviointimenetelmä mielestäsi tarpeeksi kattava, jotta se osaltaan tukee hiilineutraaliuden saavuttamista Suomessa?

-

c. Onko asetuksessa esitetty arviointimenetelmä mielestäsi sekä uusille että korjattaville rakennuksille?

Muutosehdotus tai muu kommentti: [Korjattavan rakennuksen tulevien korjausten sekä koko rakennuksen elinkaaren lopun huomioiminen johtaa sinänsä yhdenmukaiseen arvioitiin erilaisten kohteiden välillä, mutta aiheuttaa arviointiin huomattavaa lisätyötä tuomatta vastaavaa hyötyä.]

d. Soveltuuko asetuksessa esitetty arviointimenetelmä mielestäsi käytettäväksi rakennuksen suunnittelun aikana ennen rakentamisluvan hakemista?

-

e. Muita yleisiä kommentteja:

SKOL pitää asetusta erittäin tarpeellisena selventämään ja yhdenmukaistamaan vähähiilisyiden laskentaa korjaus- ja uudisrakentamisessa. Erityisesti kiitämme hiilikädenjäljen sisällyttämistä osaksi ilmastaselvitystä ja että asetuksen mukaisen hiilikädenjäljen laskenta on pääpiirteissään yhtenevä VTT:n ja Lappeenrannan yliopiston laatiman kädenjäljen laskentamenetelmän kanssa (Carbon handprint guide v. 2.0). Tämän voisi olla sekaannusten välttämiseksi hyvä mainita asetuksen perustelumuiotissa.

Säädäntöön tulisi sisällyttää pätevyysvaatimukset. Arvioinnin tekeminen on vaativaa asiantuntijatyötä eikä sen toteutus onnistu luotettavasti ja yhdenmukaisesti ilman laaja-alaista osaamista päästöistä sekä rakennusmateriaaleista.

2. Kommentit asetusluonnoksen pykäliin

1 § Rakennuksen vähähiilisyyden arviointi

Ehdotuksessa ei ole määritelty vastuutahoa, joka vastaa arvioinnista eikä laatomiselle ole annettu pätevyysvaatimusta. Nämä saattavat aiheuttaa epäselvyyksiä ja merkittävääkin vaihtelua arvioinnin laatomisessa ja luotettavuudessa.

Arvioinnissa tulisi olla mahdollisuus huomioida käyttöiät käyttöikäsuunnitteluun pohjautuen ja näin mahdollistaa mahdollisimman todenmukainen arviointi. Esim. EPD:ssä esitetty käyttöikä ei tätä ratkaise, sillä siinä esitetään vain yhteen tiettyyn käyttöskenaarioon linkitetty käyttöikä.

Sanamuodon muutosehdotus: Pääsuunnittelijan, rakennesuunnittelijan ja erityissuunnittelijan on tehtäviensä mukaisesti osallistuttava ilmastoselvitykseen sisältyvän hiilijalanjäljen ja kädenjäljen arviointiin.

2 § Määritelmät

Hiilikädenjälki on kokonaisuutena ongelmallinen, sillä käytännön kokemukset osoittavat, että se päädytään helposti vähentämään hiilijalanjäljestä. Muutos siitä, että eri hiilikädenjäljen osia ei saa laskea yhteen on oikean suuntainen, mutta voisi olla parempi luopua termistä ja siirtyä käyttämään ulkoisvaikutuksia EN-standardin mukaisesti.

3 § Arvioinnin kohde

-

4 § Arviointijaksojen pituudet

On varmistettava se, ettei säädösohjaus kannusta tai ohjaa lyhyen käyttöiän ratkaisuihin pitkäikäisten ratkaisujen kustannuksella. Tähän liittyy esimerkiksi laskentajakson pituuden määrittäminen. 50 vuoden arviointijakso ei kannusta maksimoimaan rakennuksen suunniteltua elinikää.

5 § Arvioinnissa käytettävät tiedot

-

6 § Hiilijalanjäljen arviointi

"Rakennustuotteiden valmistuksen hiilijalanjäljen arviointi ei sisällä: ... 3) uudelleen käytetyn rakennustuotteen, tilaelementin ja siirtokelpoisen rakennuksen valmistuksen ja uudelleenkäytön valmistelun hiilijalanjälkeä." Kun rakennus on siirrettävä, esim. moduulirakenteinen, sen kokoamista tehtaalla ja tehtaalla siihen käyttämää energiaa ei tarvitse huomioida?

7 § Rakennustuotteiden valmistus

-

8 § Rakennustuotteiden vaihdot

-

9 § Rakennus- ja purkumateriaalin käsittely

” Laajamittaisesti korjattavan rakennuksen rakennus- ja purkujätteen oletusmäärä on sama kuin laajamittaisen korjauksen jälkeen rakennuksessa olevien uusien ja sitä ennen olleiden vanhojen rakennustuotteiden määrä 3 §:n mukaisessa arvioinnin laajuudessa.” Tästä voi syntyä kaksoislaskentaa, kun laajamittaista korjausta ennen olleiden materiaalien purkujätekäsittely on huomioitu silloin, kun rakennus on ollut uusi tai edellisen kerran laajamittaisesti korjattu?

10 § Rakennus- ja purkumateriaalin loppusijoitus

-

11 § Kuljetukset

-

12 § Työmaatoiminnot

-

13 § Energian käyttö rakennuksessa

-

14 § Hiilikädenjäljen arviointi

-

15 § Uudelleenkäyttö ja kierrätys

-

16 § Hyödyntäminen kierrätyspolttoaineena

-

17 § Hyödyntäminen polttolaitoksessa

-

18 § Ylimääräinen uusiutuva energia

-

19 § Hiilivarasto

-

20 § Karbonatisoituminen

-

21 § Istutettava puusto

Kasvavan puiston huomioiminen hiilikädenjäljessä johtaa väärän suuntaisiin kannusteisiin, kun puiden säilyttämistä / kaatamista ei huomioida. Käytännössä kannattavinta olisi kaataa puut ja sitten istuttaa uudet tilalle.

22 § Ilmastaselvityksen laadinta ja päivittäminen

-

23 § Ilmastaselvityksen sisältö

-

24 § Vähähiilisyiden tulosten esittäminen ilmastaselvityksessä

-

25 § Arvioinnin tulosten kohdistaminen eri käyttötarkoituksille

-

Kiiskinen Matti
Suunnittelu- ja konsultointiyrietykset SKOL ry